

Aan

De voorzitter van het bestuurscollege van het openbaar lichaam Saba

Adres kantoor Curaçao

De Rouvilleweg 39

Willemstad, Curaçao

Telefoon (+5999)4619081

Adres kantoor Sint Maarten

Frontstreet 26

Convent Building

Philipsburg, Sint Maarten

Telefoon (+1721) 5430331

Adres kantoor Aruba

L.G. Smith Boulevard 68

La Piccola Marina

Oranjestad, Aruba

Telefoon (+297) 5832800

Contactpersoon

Natisha Emperador

Datum

31 oktober 2019

Ons kenmerk

Cft 201900142

Pagina

1/5

Onderwerp

Advies op de ontwerpbegroting 2020 van het openbaar lichaam Saba

Telefoonnummer

+5999 4619081

E-mail

info@cft.cw

Uw kenmerk

Bijlage

-

E-mail info@cft.cw

Internet www.cft.cw

Geachte heer Johnson,

Op 16 oktober jl. heeft het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Cft) van het bestuurscollege de ontwerpbegroting 2020 ontvangen. Hierbij ontvangt u het advies van het Cft op de ontwerpbegroting conform artikel 17 lid 3 van de Wet Financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Wet FinBES).

De eilandsraad zal op 7 november aanstaande over de ontwerpbegroting beraadslagen. Aangezien de ontwerpbegroting pas op 16 oktober bij het Cft is ingediend voor een advies, heeft het bestuurscollege zichzelf onvoldoende tijd gegeven om de bevindingen en aanbevelingen van het Cft te verwerken conform artikel 17 lid 4 van de Wet FinBES. De ontwerpbegroting is openbaar gemaakt¹ zonder het advies van het Cft.

Toets Cft

De ontwerpbegroting wordt door het Cft getoetst aan de hand van de in de Wet FinBES en in het Besluit Begroting en Verantwoording openbare lichamen BES (BBV BES) opgenomen criteria. Zo dient de begroting in evenwicht te zijn, hoort deze toelaatbaar te zijn vanuit een oogpunt van rechtmatig, doelmatig en controleerbaar financieel beheer en dienen de opgenomen financiële verplichtingen en lasten geen onaanvaardbare risico's te creëren voor toekomstige begrotingsjaren. Daarnaast behoren de in de begroting opgenomen baten en lasten in overeenstemming te zijn met de best mogelijke inschatting van reeds aangegane verplichtingen en van te verwachten externe ontwikkelingen.

¹ De ontwerpbegroting is op 14 oktober 2019 openbaar gemaakt.

Oordeel

Het Cft is van oordeel dat de ontwerpbegroting 2020 in voldoende mate voldoet aan de in de Wet FinBES en het BBV BES opgenomen criteria. Zo zijn de rentelasten nihil en is de ontwerpbegroting sluitend waardoor wordt voldaan aan de artikelen 11 lid 2 en 15 lid 2 van de Wet FinBES. In de ontwerpbegroting worden in afzonderlijke paragrafen de beleidslijnen vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten, alsmede de lokale heffingen waardoor in voldoende mate wordt voldaan aan artikel 8 van de BBV BES. Echter, Saba kan de kwaliteit van het beleidsmatige deel van de begroting verhogen door middel van het opstellen van een kwijtscheldingsbeleid en het aanduiden van de lokale lastendruk zoals beschreven in artikel 9 van de BBV BES.

In de toelichting bij de ontwerpbegroting geeft Saba aan hogere structurele kosten te hebben ten opzichte van voorgaande jaren als gevolg van nieuw gevormde afdelingen, nieuwe faciliteiten en een toegenomen personeelsbezetting voor het uitvoeren van bestaande en nieuwe taken. Hier tegenover staat geen structurele verhoging van de baten. Dit brengt (financiële) risico's mee voor het openbaar lichaam voor toekomstige begrotingsjaren en kan daarmee artikel 19 lid 2 sub d van de Wet FinBES raken. Het openbaar lichaam en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) zijn een onderlinge regeling overeengekomen, de "Saba package". Daarin is onder meer opgenomen dat gezamenlijk wordt gewerkt aan een oplossing voor de toenemende druk op de begroting.

In 2020 moet Saba USD 0,44 miljoen aflossen op door Nederland verstrekte renteloze leningen. De ontwerpbegroting, opgesteld op basis van het baten-lastenstelsel, voorziet niet in de liquiditeiten voor deze aflossing. Saba zal daarom, net als in 2019, haar saldo liquide middelen moeten aanspreken om te voldoen aan de aflossingsverplichting. Het saldo vrij beschikbare liquide middelen biedt daar voldoende ruimte voor². Het Cft acht dit een onwenselijke situatie, voortkomende uit de eerder genoemde druk op de begroting.

Toelichting

De ontwerpbegroting toont circa USD 12,4 miljoen aan zowel baten als lasten en is daardoor in evenwicht.

Baten

De baten bestaan uit de vrije uitkering van circa USD 9,8 miljoen, de structurele aanvullingen op de vrije uitkering van de Nederlandse ministeries van USD 1,5 miljoen en de eigen inkomsten, oftewel 'local levies', van circa USD 1,1 miljoen. De begroting bestaat voor 91 procent uit bijdragen uit Europees Nederland.

- Voor 2019 heeft BZK een indexatie op de vrije uitkering berekend van USD 258 duizend. Saba heeft dit bedrag gehanteerd als uitgangspunt voor de indexatie van de vrije uitkering in 2020. In de berekende vrije uitkering zijn ook de structurele bijdrage 'Integrale Middelen' van USD 306 duizend en de bijdrage ten aanzien van 'Jeugd en Preventie' van USD 125 duizend opgenomen.
- De aanvullingen op de vrije uitkering bestaan voor USD 1,1 miljoen uit Nederlandse bijdragen via het BES Infrastructuurfonds.

² Per 30 juni 2019 was de stand van de vrij beschikbare liquide middelen conform het Geïntegreerd Middelenbeheer USD 3 miljoen.

- De begrote lokale inkomsten zijn circa 5 procent hoger in vergelijking met 2019. Saba verwacht voornamelijk een stijging in de baten uit hoofde van motorrijtuigenbelasting, havengelden en kinderopvang. Saba geeft aan de interne controle procedures in 2019 te zullen versterken waardoor de invordering van lokale belastingen zal worden verbeterd.

Lasten

De lasten bestaan voor USD 7,5 miljoen, oftewel circa 60 procent, uit personeelslasten. De onderverdeling van de overige begrote lasten is als volgt:

- USD 2,2 miljoen voor overige goederen en diensten
- USD 1,4 miljoen voor afschrijving en onderhoudskosten
- USD 1,3 miljoen voor subsidies en overdrachten

Saba geeft aan de post onvoorzien door gebrek aan begrotingsruimte te hebben verlaagd van circa USD 100 duizend in 2019 naar USD 22 duizend in 2020. Het Cft adviseert een hoger bedrag te begroten en daartoe te bezien of een eventueel overschot 2019, bij vaststelling van de jaarrekening 2019, kan worden toegevoegd aan de begroting 2020.

Personeel

Het personeelsoverzicht bij de ontwerpbegroting gaat uit van 178,2 formatieplaatsen (fte) in 2020, waarvan 21 fte voor een bedrag van USD 1,2 miljoen³ bekostigd worden vanuit de bijzondere uitkeringen. De aanwending van deze bijzondere uitkeringen (baten) en de bijbehorende personeelslasten zullen gedurende 2020 door middel van begrotingswijzigingen worden verwerkt.

In de ontwerpbegroting is een verhoging van de eindejaarsuitkering naar 7% van de bruto salarislasten verwerkt. Daarnaast geeft het openbaar lichaam in de toelichting aan een stijging in de bruto salarissen van USD 0,3 miljoen in de begroting te hebben verwerkt. Echter, deze verwerking is voor het Cft niet direct te herleiden uit de voor 2020 begrote bezoldiging ten opzichte van 2019. Het Cft ontvangt graag nadere toelichting hierover.

Onderhoud

De Nederlandse ministeries van BZK en Infrastructuur en Waterstaat (IenW) hebben met ingang van 2018 jaarlijks structureel EUR 5 miljoen beschikbaar gesteld voor het BES Infrastructuurfonds. Daarvan is USD 1,1 miljoen (EUR 1,0 miljoen) gereserveerd voor onderhoud aan de infrastructuur van Saba. Het openbaar lichaam heeft voor 2020 circa USD 0,6 miljoen bestemd voor werkzaamheden voor de aanleg van wegen en circa USD 0,5 miljoen voor de luchthaven.

In de ontwerpbegroting is circa USD 1,0 miljoen opgenomen voor onderhoud (exclusief daaraan gerelateerde personeelslasten), waarvan onder meer circa USD 0,4 miljoen voor de luchthaven, USD 0,2 miljoen voor de wegen en USD 0,1 miljoen voor de zeehaven.

³ In 2019 waren er 173,2 fte in dienst van het openbaar lichaam en 19 fte bekostigd vanuit bijzondere uitkeringen voor een totaal van USD 1,3 miljoen.

Daarnaast heeft het openbaar lichaam per 1 januari 2020 een bestemmingsreserve "onderhoud zeehaven" van USD 0,5 miljoen⁴, maar geeft daarbij aan dat de eigen middelen niet toereikend zullen zijn voor structureel onderhoud.

Investerings en afschrijvingen

Voor 2020 is USD 0,3 miljoen begroot ten behoeve van voorgenomen investeringen. De geplande investeringen hebben betrekking op ICT, verbeteringen aan gebouwen, vervoermiddelen en airco's. Het uitgangspunt is dat de voorgenomen investeringen worden gedekt door afschrijvingslasten. De afschrijvingen voor 2020 bedragen USD 0,3 miljoen en zijn dus toereikend om de voorgenomen investeringen te dekken.

Financieel beheer

Saba heeft bij de jaarrekening 2018 een goedkeurende verklaring van de accountant gekregen, zowel voor getrouwheid als voor rechtmatigheid. Dit toont aan dat het financieel beheer van voldoende niveau is. Saba geeft aan dat in 2019 de interne controle procedures versterkt zullen worden bij onder meer de procedures ten aanzien van de lokale heffingen.

Bij de beoordeling van de jaarrekening 2018 heeft de accountant de houdbaarheid van de begroting en de financiële positie van het openbaar lichaam als risico opgenomen, omdat het openbaar lichaam jaarlijks te maken heeft met een groot aantal incidentele baten en structureel hogere lasten. In de begroting 2020 heeft Saba als gevolg van het gebrek aan begrotingsruimte, onder meer, de post onvoorzien met circa USD 80 duizend verlaagd ten opzichte van 2019, terwijl een post onvoorzien noodzakelijk is om onverwachte lasten op te vangen. Het gebrek aan begrotingsruimte maakt het voor het openbaar lichaam ook moeilijk om het weerstandsvermogen op te bouwen naar het gewenste niveau⁵. In samenwerking met het ministerie van BZK zal Saba op zoek gaan naar maatregelen om de risico's ten aanzien van de houdbaarheid van de begroting te mitigeren. Het Cft wordt graag geïnformeerd over de uitkomsten van deze activiteiten.

Overheidsdeelnemingen en collectieve sector

Volgens artikel 8 van de BBV BES dient de begroting van een openbaar lichaam een paragraaf over de deelnemingen en een paragraaf over de collectieve sector te bevatten. Deze twee paragrafen zijn opgenomen in de ontwerpbegroting 2020.

Voor 2020 heeft Saba USD 40 duizend aan dividendbaten begroot. Uit een nadere toelichting van de afdeling financiën blijkt dat hiervoor betalingsafspraken met Satel zullen worden gemaakt. Aangezien in 2018 slechts USD 4 duizend aan dividendbaten is gerealiseerd, adviseert het Cft om in de kwartaalrapportages 2020 specifiek te rapporteren over de realisatie van het begrote dividend.

⁴ Deel van het resultaat over 2018.

⁵ Eind 2018 was de stand van de bestemmingsreserve "weerstandsvermogen" USD 1,2 miljoen, ten opzichte van het wenselijke niveau van USD 2 miljoen.

Kenmerk
Cft 201900142
Blad
5/5

De collectieve sector van Saba bestaat sinds 2017 enkel uit het openbaar lichaam zelf. De Saba Enhancement Foundation (SEF) maakte tot en met 2016 deel uit van de collectieve sector. Aangezien SEF vanaf 2016 geen inkomsten meer genereert en in 2016 de laatste middelen zijn uitgegeven heeft het bestuur besloten SEF op te heffen. Het CBS is voornemens in samenwerking met het openbaar lichaam de collectieve sector voor 2020 vast te stellen. Het Cft wordt graag op de hoogte gehouden van de voortgang ten aanzien van dit traject.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Prof. dr. R.H.J.M. Gradus

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De eilandsraad van het openbaar lichaam Saba
Het bestuurscollege van het openbaar lichaam Saba
Het hoofd Financiën van het openbaar lichaam Saba